

HORVÁTH PÉTER

Kedves Isten

(ÖTÖDIK LEVÉL)

Igaza volt Anyunak, amikor azt mondta, hogy az öcsém nem nagyfiú még, és nem értheti a dolgokat igazán. Amikor ideérkeztünk augusztus végén, Anyu nem mondta a vonaton, hogy itt fog bennünket felejteni. Ez csak az utolsó pillanatban derült ki, mint derült égből a villám. Az Igazgató Elvtárs körbevitt minket, hogy a kastély milyen szép, van saját focipálya és vasárnaponként filmvetítés. Nyugodtan vigye haza azt a bőröndöt, mondta anyánknak, mindenre kiterjed a teljes ellátás. Nem értettem, miről beszélnek, csak amikor anyu megkérdezte tőle, hogy van-e könyvtár. Hogyne volna, gyerkőceink el vannak látva az életkoruknak megfelelő, nívós irodalommal. Vannak indiánregények is?, kérdezte anyánk. Az Igazgató mosolygott szélesen. Csak azért kérdelem, mondta anyánk, mert Tibike rajong Kúperért. Megijedtem akkor, mert soha nem hívott engem Tibikének. Tibi voltam addig, vagy Tinya, meg Édes Cseppem vagy Huszárbogár. Belekapaszkodtam a bordó szoknyájába, taknyom a számba folyt. Akkor az Igazgató elvtárs magához intette a Tótót, hogy mutassa meg nekünk az intézet két szamarát. Igazi szamarak?, kérdezte az öcsém. Náná, hogy igaziak, mondta a Szamaras, úgy finganak, mint egy ló. Ezen nem volt mit nevetni, Anyu mégis úgy kacagott, hogy a könnye kicsordult.

Elmentünk akkor a Szamarassal a kastélykert mögé. Felkantározta a két csacsit, az öcsémet felültette az alacsonyabbra, én egyedül másztam a nagyobbik hátára. Kivezette a két állatot az istállóból. Vágtassatok, szarháziak! Rácsapott a szamarak farára. Én hamar leestem, az öcsém majdnem a kukoricásig bírta, csak ott zuhant le, ahol már puha a föld. Na, röhögött a Szamaras, baszhatjátok az anyátokat most már!

Visszarohantunk a kastély udvarára. A zászlórúd dombján sarlót és kalapácsot formáztak a taticák, középujt muskátlikból formált ötágú csillag vöröslött, a zászlórúd tetején csattogott a zászló, de anyut nem láttuk sehol. Egy idegen nő várt ránk a zászlódomb előtt. Ti vagytok az új fiúk, ugye? Én a Zsuzsa néni vagyok. Megmondtam neki a nevemet. Sanyi szó nélkül sarkon fordult, teljes erejéből rohanni kezdett a kapu felé. Zsuzsa néni utolérte, elkapta és feldobta a levegőbe, mint egy labdát. Röpüla, röpüla... kismadár! Sanyi röptében fejbe rúgta. Zsuzsa néni szája fölrepedt, de azért elkapta az öcsémet, hogy szépen letegye, de ő hátravetette magát, és fejfel érkezett a sárga kavicsra. Zsuzsa néni sikoltva guggolt mellé. Kicsikém, az Isten szerelmére, ugye nem lett bajod? Az öcsém mozdulatlanul feküdt, arccal a földön. Oda-futottam hozzá. Olyan váratlanul mozdult, mint az aligátor, amelyiket Szegeden lát-

tunk a cirkuszsátor mögött. Egy félkarú fiú vigyázott rá. Az alligátor egy pléh teknőben feküdt. Alig volt víz alatta. Azt hittük, halott. A fiú vaspálcával bökölte. Látjátok, meg van delejezve! Mintha értette volna a szót, az alligátor kicsapott a kádból, fogai összecsattantak. Belőlem nem eszel többet, mondta neki a fiú, és fejbe csapta a vaspálcával. Az alligátor nem mozdult.

Az öcsém viszont belém harapott, amikor föléje hajoltam. A harapás után nekem ugrott. Távol tudtam tartani magamtól a kinyújtott karommal, mert egy fejjel magasabb vagyok nála, és a karom hosszabb, mint az övé. Így csak a levegőt tudta bokszolni, hála az égnek, azaz – most már tudom – Neked, kedves Isten. Anyu sokszor mondta otthon, hogy hála az égnek, pedig ő nem hisz Benned, azt se tudja, hogy a Nevedet nagybetűvel kell írni, mert az a Te tulajdonneved, mint nekem a Somos Tibor. Azt nem tudom, hogy Isten az vezeték vagy keresztnév-e. (Garami se tudja.) Megkérdeztem Zsuzsa nénit sakkozás közben. Levette a csikómat, aztán kivitt a folyósóra.

- Nincs Isten – mondta.
- De van.
- Honnét veszed ezt a számárságot?

Nem mondtam neki, hogy a Garamitól, mert ha őt is kihívja, akkor a többiek rájönnek, hogy mégis barátkozunk. Az intézetben nincs barátság és külön testvériség, a közösség minden tagját egyformán kell megbecsülni. Garami már három éve lakik a kastélyban, elmagyarázta, hogy ha nyílt barátok volnánk, akkor rászállnának a többiek, hogy miért barátkozik egy olyannal, mint én. Itt mindenki azt gondolja rólad, mondta, hogy burzsuj vagy, és spiclinek jöttél ide, hogy kikémelej minket. Mit kémelelnék? Hát a titkainkat. Mondjuk, hogy járatok vannak a falban. Vagy hogy a Likker szökni készül. Ezeket nem tudtam, mondtam. Milyen járatok? Titkos alagutak? Igen, a fűtő át tud járni velük a falon, mert a sötétben is lát. Szóval nem akartam beárulni a Garamit a Zsuzsa néinek, inkább nem mondtam semmit.

– Istent a buta emberek találták ki, hogy legyen kiben hinniük – mondta Zsuzsa néni akkor. – De jobb, ha korán megtanulod – folytatta –, hogy nincs miben bízni, és nem szabad hinni semmiben. Sakkozás közben pedig csakis a sakkra szabad gondolni, különben elveszíted a partit, hiába álltál jobban.

- Tudtam, hogy letetszik venni a lovamat – feleltem –, direkt hagytam. Megsimogatta a fejemet, elmosolyodott.
- Ugyan, miért hagytad volna?
- Nem szeretem a lovakat.

Garami szerint szeretni kell egymást, mert az élet drága kincs, és mert Te, Kedves Isten, ezt tanítod nekünk a Te Szent Fiad által, aki megfeszítettett Puncius Pilátus alatt.

- Mit röhögsz ezen?
- Mondtam, hogy a punciuson.

– Hülye vagy te, csak nem forogsz! Pilátus gonosz római volt, semmi köze a puncihoz. Egyébként láttál már?

Mondtam, hogy igen, mert a szegedi házunkban lakott egy Mari, akit csak akkor engedtek játszani a nagyok, ha megmutatta, mi van a bugyija alatt.

– Az nem az igazi! – mondta Garami. – Az igazinak szakálla van, mint Marxnak! – Megígérte, hogy mutat egyet, ha fel bírok kelni ébresztő előtt.

(Ez még régebben volt, akkor még nem írtam Neked, mert nem hittem, hogy létezel, és hogy minden azért történik velem, mert Te így látod jónak a szándékaid által, és vigyázol rám.)

Sötét volt hajnalban, a hálóban még mindenki aludt. Mezítláb osontunk az emeletes vaságyak közt. Az ajtó nem nyikorgott. A folyosón Garami felhajtotta a faljárat takaró lemezét. A fűtő ott tartotta a szenes kübliket. Garami négykézlábra állva intett, hogy én is. Nem hittem, hogy tényleg barlangjárat van a fal mögött, de volt. Négykézláb másztunk benne.

– Pszt! – Garami megtorpant előttem. – Hallod?

– Mi ez?

– A Zsuzsa tusol.

Tovább nyomakodtunk a sötétben. Hallottuk, hogy egyre közelebb zubog a víz. A kanyar után fény látszott egy lyukon. Előbb Garami lesett ki rajta, aztán engedett engem is.

– Na? – suttogta. – Mit mondtam?

Ott, ahol a szegedi Marinak a vágása látszott, Zsuzsa néninek tényleg szakálla volt. Nem akkora, mint Marxnak vagy Engelsnek, de a Leninénél nagyobb. Ahogy habozva szappanozta, az ujjai eltűntek a szakállban, mint bozótban a nyúl. Nem volt benne semmi érdekes, de amikor kitolattunk a falból, Garami megesketett, hogy még Neked se mondom el.

– Benyúlt magának, mi?

Odakint már szürkülőni kezdett, megláttam, hogy Garami teste csupa korom. Én is fekete lettem mindenütt, mert a járatban kormos volt a fal. Belopakodtunk a fürdőbe. Reggelente csak hideg víz folyt. Szúrta, mintha száztű helyett ezertűt adna a Likker. (A száztűt az ember a csuklójára kapja. Két marokkal, kétfelé csavarják olyankor a bőrt.)

Ahogy kiléptünk a fürdő ajtaján, meglátott minket a fűtő.

– Hát ti mi az ördögöt csináltok itt?

Mondtuk, hogy pisilni voltunk.

– Együtt, mi? – Hunyorított az üvegszemével. – Iszkiri!

Szerencsésen visszaértünk a hálóba, még mindenki aludt. Fejemre húztam a pokrócomat, úgy hallgattam, hogy ver a szívem.

Érdekes, hogy álmában mindenki jónak látszik, és közelről senki se csúnya. Ez onnan derült ki, hogy egyrészt hajnalban voltam pisilni a múltkor. Osonva mentem az ágyak közt, hogy senkit ne ébresszek fel, és láttam, ahogy a Likker alszik. Tátva volt a szája, a szélén csorgott a nyál. Egyáltalán nem látszott rajta, hogy ébren milyen gonosz. Megnéztem a Tojást és a Szöcskét is, de rajtuk se látszott. (Garami szerint azért van ez, mert aludva mindenki Istennél jár, csak később nem emlékszik rá.)

A csúnyságra tegnap jöttem rá.

Vasárnap délelőtt volt, mindenki a filmet nézte az ebédlőben. Kicsit sajnáltam, hogy még mindig beteg vagyok, és nem nézhetem az Ügyefogyott Rómeót, ami egy szovjet vígjáték. Garami hozta a hírt, hogy az lesz a vetítés, és hogy színes. Színes filmet csak kettőt láttam még. Nagyival a Hegyen Völgyön-t az Úttörő Áruház emeletén, Rajnaival meg a Vörösmartyban a Fácia Negrát, aminek az volt a címe, hogy Szegény Gazdagok. Mindkettő jó volt, de a Fácia Negrás izgalmasabb. Utána hetekig rablóbandát játszottunk Lovassal, Rajnaival és Fejessel a Zsil utca átjárós házában. (Az átjáróház olyan, hogy több kijárata van, vagy közös udvara egy másikkal. Bemész elbújni a Zsil utcán, de kibírsz jönni a Közraktárnál.) Nekem a pandúr jutott, pedig jobban szerettem volna zsákmányt rabolni, főleg ékszer és aranyat, amiért a zálogházban pénzt lehet kapni. Nagymamám többször beadta az utolsó brossát, ami a Déditől maradt, és olyankor mindig vett nekem a Gyöngyszem Eszpresszóban egyhúszas törpeminyont, ami kisebb és olcsóbb, mégis finomabb az igazinál. De aztán nem tudta kiváltani többet, mert lejárt, és a zálogosok eladták, mivel anyukám nem tudta elküldeni a pénzt, amit értem fizetett havonta Miskolcra. Nagyi mégis adott minden vasárnap két forintot, hogy megnézhessem a Kinizsiben a matinét. Mire hazaértem, kész volt az ebéd. (Hamishúsleves vagy hamisgulyás.)

A fekete-fehér filmek is jók, mint a Normandia Nyeman, vagy a Tiszta Égbolt, a színeset mégis jobban sajnáltam azért. A szegedi színházban láttam már az igazi Rómeót. Nem volt ügyefogyott, mégse tetszett, mert nem volt benne se zene, se tánc, és mindenki meghalt a végén. (Főleg a szerelmes pár.) Ott láttam a Szent Johanna elejét is, nem sokkal azelőtt, hogy aput elvitték a katonák. A Szent Johannára anyu-nak kellett beugrani, mert a Cseresnyés Rózsa eltörte a lábát a főpróbán. Anyu egy nap alatt tanulta meg a szövegét, de olyan jól, hogy a bemutatón a nézők felugráltak érte a második felvonás közepén, hogy Johanna, állj közénk. Sokan felrontottak a színpadra, és a vállukra emelték, mindenki tapsolt és kiabált, és az egész közönség kiment az utcára az anyu után. Tüske frizurája volt a paróka miatt, de leesett a fejéről, ahogy vitték, és kibomlott a hosszú haja. (Hogy később mi lett, azt nem tudom, mert engem és az öcsémet hazavitt a Klárka nevű öltöztetőnő.) Hozzá jött értünk másnap az anyu, mert úgy volt, hogy Párizsba költözünk. Nem mentünk Párizsba mégse, mert apu azt mondta, Párizs ott van, ahol ő, és elrohant hazulról. Napokig csak hárman voltunk otthon, grízes tésztát ettünk és savanyú uborkát, mert anyu nem tudott főzni mást, és a Mancini néni nem mert Újszegedről jönni hozzánk, pedig

ő volt a második házi vezetőnk. Anyu folyton sírt, és nem engedett le minket a térre, meg sehová. Apu csak éjszaka járt haza, pedig a színházban nem voltak próbák, és nem is vitte magával a klarinétját.

Pont ezek jártak az eszemben, amikor az Igazgató Elvtárs kisebbik lánya benyitott hozzám. (Ő egy csúnya lány, bár a nővére szép.) Igazából soha nem beszéltünk még, jóllehet egyszer a nyakamban volt már. Nem sokkal a kukoricatörés után lejöttek hozzánk az udvarra játszani vasárnap délután, amit pedig végkép nem lett volna szabad nekik. Az Igazgató Elvtárs Főtra utazott, hogy a Gyermekváros születésnapját előkészítsék. (Mindig azt hittem, hogy a Gyermekvárosban csak gyerekek élnek. Gyerekek a szakács, a cipész meg a borbély. Gyerekek a tanítók is meg a villamosvezetők. Zsuzsa néni mondta aztán, hogy nem így van. Felnőttek vezetik a gyerekek városát. Szerintem úgy már nem érdekes az egész.) Az Igazgató Elvtárs feleségét kínozták a migrén, mert fújta a szél. Engem meg a Likkerék kínoztak, hogy kibírom-e a hét csapást, de abbahagyták, mikor megjelent a két lány. Tátott szájjal bámultuk őket. Fehér ruhában voltak, térdzokni a lábukon és fekete lakkcipő.

– Mit csináltok, bunkócskák? – kérdezte a nagyobbik a Likkertől.

Likker azt mondta, nyeríteni tanítanak.

– Miért?

– Mert ló.

– Nem ló – mondta akkor a kisebb. – A lónak nincs szemüvege.

– Vegye le! – mondta a nagyobbik, a szép.

– Ez jó! – Likker elvigyorodott. – Hallod? – szólt rám. – Vedd le a pápaszemedet, te ló!

– Hallja, de nem érti! – vihogott a nagyobbik lány. – A lovak nem tudnak beszélni.

Hiába néztem a kastély felé, Zsuzsa néni szabadnapos volt, Szatmári Elvtársnő meg az irodában borogatta az arcát, mert kihúzták a zápfogát. A fiúk mégis elsomfordáltak onnan, mert az Igazgató Elvtárs megmondta, hogy aki a lányaival szóba mer állni, annak kitekeri a nyakát. Hárman maradtunk. Én meg a két lány. Levettem akkor a szemüvegem. A nagyobbik lány elvette, belenézett.

– Semmit se látok veled, csak a fülét.

– Én is akarom! – mondta a húga. – Nekem is add ide!

– Visszaadom – mondta nekem a nagyobbik. – Ha nyerítesz.

Lehajtottam a fejem. Elképzelttem, hogy tényleg ló vagyok. (Néha nagyon el tudok képzelni dolgokat, amik nincsenek. Garami azt mondta, ő is szokott.) Próbáltam, de nem nagyon ment a nyerítés.

– Na, jó! – mondta akkor a Juli. (Így hívják az Igazgató Elvtárs nagyobbik lányát.)

– Akkor vágass a húgommal!

– Nem bír el – aggódott a kisebb. – Úgyse bír el!

– Dehogynem! Erősek ezek. – Juli közelebb lépett hozzám. – Térdelej le, hallod?

Suttogva tárgyaltak a fejem felett.

- Nem fog ledobni?
- Kapaszkodj a hajába!
- Hiszen kopasz!
- Mind kopaszok ezek – bólintott a nagyobb. – Akkor a fülét fogd!

És akkor láttam, mintha moziban volnék, hogy a ló sovány, veritékes háta beryog. Tejszagú kezek marnak a fülébe. Hasa alatt összekulcsolódnak a lakkcipős lábak. Gerincén fészkelődik az aprócska fenék.

- Fel! – vezényelt Juli.

A ló imbolyogva két lábra emelkedett.

- Mozog! – sikkantott boldogan a kisebb.

– Ne félj! – szólt a nővére. – Ha megpróbál ledobni, volt, nincs szemüveg! A vak ló pedig nem jó, csak virslinek.

A kisebb a ló pofájához hajolt.

- Nem fogsz ledobni, ugye? – suttogetta. – Jó kis lovam nekem!

- Gyerünk! Irány a zászló, ügess!

Néhány imbolygó lépés után a ló vágatni kezdett.

- Hova mész? Nem arra! Azt mondtam...

– Ne törődj vele! Gyia! Gyia! – A húga szorosan a ló testéhez tapadt, előbb a bal, aztán a jobb fülét engedte el, vékony karját összefonta a ló torka előtt, arcát a nyakához szoritotta. – Szökjünk meg! – suttogetta. – Szökjünk meg velem!

A ló elvágatott a kastélyépület kerítését szegélyező kiégett málnabokrok közt, a tópart felé.

– Vissza! Azonnal gyertek ide! – Az Igazgató nagyobbik lányának sivalkodása elmaradt mögöttük. Juli belegabalyodott a málnabokorba. Elhajította a szemüveget, toporzékolt és sikoltozott. – A tározóhoz viszi! Fogjátok meg!

A fák közt randalírozó mackóruhások abbahagyták a hajigálást.

- Kerítsd be, Csapájev!

- Vágj elé, Kocsubej!

Üvöltésüktől visszhangzott a liget.

Előkerült a fogfájós Szatmári Elvtársnő.

- A Vicát! – zihálta Juli. – A tóhoz! Az egyik ilyen!

A ló inaszakadtából vágatott. Messziről hajított vadgesztenyeszemek sípoltak a füle mellett, táncoltak körötte a vízparti bokrok, már látszott a nádas.

– Eltaláltam! Felbukott! Menj rá, Csapájev! Pányvát a lábára! Kösd meg a nyakát! Add a szíjad, Kocsubej!

A ló felemelte iszapos pofáját, vékonya reszketett. Arcok hajoltak fölé, bakancsok rúgták, öklök püfölték.

– Reszketsz, nyavalyás? Úgy kell neked! – Kivonszolták az iszapból, talpra rángatták. – Elfogtuk az árulót! Mi legyen vele?

Szatmári Elvtársnő magához ölelte az Igazgató Elvtárs kisebbik lányát.

- Vérzik a homlokod, kicsinyem?

- Miatta van! – felelt a húga helyett Juli. – Öljétek meg!
- Szatmári Elvtársnő a fogolyhoz fordult.
- Mi a neved?
- Ló – felelte a ló, engedelmesen.

Most nem voltam ló, csak aki szoktam lenni, Somos Tibor, negyedik általános tanuló. Évi leült az ágyam szélére.

– Hoztam neked Pityu csokoládét, mielőtt meghalnál. – Mondtam neki, hogy menjen innen, mert kikap, ha megtudják. Kivette a csokit az ingéből. – Tessék. – Az arca egészen közel hajolt hozzám. Nem látszott csúnyának most. Két szem, egy száj, egy orr. Külön-külön mindene szép. – Neked hoztam, te ló! – mondta a száj.

Nem szeretem a Pityut igazán, csak a Korfut, az Ezüstöt meg az Aranyat, de nem mondtam meg neki, nem tudom, miért. Vastag ezüstpapírba volt csomagolva, olyanba, amelyiknek az egyik oldala fehér. (A rendes sztaniolból a Nagyi ezüstgolyót csinált. Akkora, mint egy gumilabda, csak nehéz.) Kettétörtem a Pityut.

– Edd meg te a felét!

Az ujjai kicsik és vékonyak. A körme rózsaszín. A foga fehér.

– Csokis lettél!

– Neked is a szád!

A legszebb a világon a mogyorószínű szem.

– Tényleg színésznő az anyukád?

Összehajtogattam a csoki papírját.

– Nézd! – Előhúzott a szoknyája alól egy Film Színház Muzsikát.

A hatodik lapon volt kihajtogatva.

„Megjöttem, Fruska!”

Alatta egy kép.

– Dugd el! Nehogy megtalálják! – Lecsusszant az ágyról. Az ajtóból visszanezített még. – Szépen szavaltál. – Kiment.

Mintha nem is lett volna ott.

Csak a csokipapír.

Meg az újság.

A képen az anyukám.

Film Színház Muzsika

az 1956. okt.-ben megszűnt Színház és Mozi c. hetilap hiányának pótlására jött létre. Első száma 1957. máj. 17-én jelent meg. Első felelős szerkesztője Fejér István volt. Sokrétű feladatot kívánt ellátni a hetente megjelenő lap. Tájékoztatta olvasóit a hazai színházi, filmes és zenei élet eseményeiről. Színkritikákat, színháztörténeti tárgyú cikkeket közöltek. Riportok jelentek meg színészekkel, előadásokról, forgatásokról. Külföldről kezdetben főként filmhíreket hoztak, később tágult a kör a zenei és színházi élet újdonságai felé. Az újság a művelődés felada-

tát is felvállalta: versek, novellák, sőt az első évfolyamban még színdarab-mellékletek is megjelentek. Több állandó rovata is volt: pl. Zenei esték, Filmkrónika, Mi újság a... Színházban?, Válogatott jelenések. 1990. okt. 6-án jelent meg az utolsó száma, anyagi okok miatt szűnt meg.

Garami is bejött ebéd után. Azt mondta, unalmas volt a Rómeó. Rómeó a Tajgán dolgozott, mint villanyvezeték-szerelő, mert az oroszoknál mindenütt lett áram a végtelen sztyeppén. Egy képes újság járt nekik hetenként, aminek az első oldalán mindig más színész nő arcképe volt. Rómeó minden héten levágott egy csíkot az új képből, egymás alá ragasztotta őket egy lapra, így a sok színész nő arcából született neki egy teljesen új. Másnap megérkezett hozzájuk egy új konyhás lány, aki pont úgy nézett ki, mint a csíkokból ragasztott kép.

– Aztán?

– Aztán nem figyeltem – mondta Garami –, a szerelem úgyis hülyeség. Viszont a Likker szökni fog!

– Mikor? – Felültem az ágyon. – Hová?

– Moszkvába – mondta Garami. – Mikuláskor.

– Hát itt is van Mikulás?

– Ha kolbász lesz vacsorára, mindenkinek el kell tennie egy karikát, hogy legyen mit ennie az úton, mert Moszkva messze van.

– Azt tudom – feleltem. – Oda akart utazni a Három Nővér.

– Miféle három nővér?

– Színdarab.

Garami nem ült az ágyam szélére, körbejárt, próbálta kinyitni a gyógyszeres üvegszekrényt, benézett az üres ágyak alá. Kérdeztem, mit keres. Azt mondta semmit, csak úgy. Aztán leguggolt az én ágyam mellé. Felemelte az összehajtogatott csokipapírt.

– Ez mi?

Azt mondtam, nem tudom.

Széthajtogatta, beleszagolt.

– Csomagot küldött neked az anyád?

– Soha nem küldött még.

– Akkor hogy kaptál csokoládét?

– Sehogy.

– Esküszöl? Na, tessék! Elvörösödtél!

– Mert lázam van.

– Vigyázz! Aki hazudik, az lop. A tolvajok pokolra kerülnek.

– Nem vagyok tolvaj.

– Emeld fel a párnád!

– Tessék!

A füzetet eldugtam a matracom alá, de az újság ott maradt a lepedőn.

Garami gyors volt, mint egy kígyó.

– Ki ez a spinkó?

Azt mondtam, nem tudom.

– Csak nem az anyád?

– Nem hát.

– Hokiztál rá?

– Tessék?

– Zsebhoki. Ne mondd, hogy nem próbáltad még.

– Nem tudom, miről beszélsz.

– Na, jó. – Az újságot begyúrte a mackófölsője alá. – A Likker ki fogja verni rá a faszát.

Ekkor jött be a Szatmári Elvtársnő.

– Te meg mit keresel itt, Garami?

– Én semmit. Én csak...

– Nem tudsz olvasni? Mi van az ajtóra írva?

– Nem néztem.

– Hogy a betegszobába belépni tilos!

– Elvett valamit – szóltam –, ami nem az övé.

– Semmit nem vettem el! Lázálma van! Összevissza beszél!

– Ott van a mackófölsője alatt!

Szatmári Elvtársnő nagyon tud motozni. Mindig odanyúl, ahová kell. Most is egyből kihúzta Garamiból az újságot. Mégis engem kérdezett:

– Hogy került ez hozzád?

– Sehogy – mondtam. – Itt volt a párnám alatt.

– Aha. És ki tette oda? Talán a Mikulás?

– Csokit is kapott! – mondta Garami. – Itt a papír!

– Na, halljuk, fiam! Ki járt még nálad a betegszobán?

– Senki! – pislogtam.

– Úgy akarsz járni, mint az apád?

Ekkor küldted be hozzánk, kedves Isten, a Megmentés Angyalát.

– Mi a probléma, Klárikám? – Zsuzsa néni lépett a betegszobába.

– Ez a probléma! – rázta meg az újságot Szatmári Elvtársnő. – Pornográf szenny-
lapot csempésznek az intézet falai közé!

– Ugyan már! – mosolygott Zsuzsa néni. – Ez egy ártatlan képesújság. Rádásul az enyém.

– A tiéd?!

– Itt hagytam a gyereknek, hogy lapozza át.

– A csokoládét is te adtad neki?!

– Milyen csokoládét?

– Pityut! – kiáltottam.

– Ja, igen... – mondta Zsuzsa néni. – El is felejtettem már.
– Ezerszer megbeszéltük, hogy nincs kivételezés! – horkantott Szatmári Elvtársnő. – Főleg egy ilyenrel – pillantott rám – akinek a szülei...
– De hiszen beteg!
– Két napja nincs hőemelkedése! Láttam a lázlapját!
Tátott szájjal néztem őket. Teljesen olyan voltak, mint a színházban a Stuárt. Annak is láttam párszor a próbáját. A Cseresnyés Rózsa vitázott benne meg a Stefanik Irén. A Bozóki Pista rendezte őket, mint két királynét. Azt mondta, ne vegyék át egymás hangját. Az egyik mosolyogjon, amíg a másik kiabál.
– Makarenkó elvtárs nevelési elvei szerint...
– Ezt talán ne a gyerekek előtt, Klárikám.
– Kicsi vagy te még ahhoz, hogy engem kioktass! – sziszegte Szatmári Elvtársnő, de a sziszegéstől a fogába nyilallt a fájás. – Adj egy Kalmoprint!
– Nincs nálam a gyógyszereszekrény kulcsa. Lent van a táblán. De inkább Karilt vegyél be.
Szatmári Elvtársnő elviharzott.
– Te mire vársz, Garami? Öt perc múlva indulunk szánkózni.
Garami becsukta a száját.
Aztán kinyitotta.
– Nem tudtam, hogy...
– Sok mindent nem tudsz még. – Zsuzsa néni megsimogatta a Garami fejét. – Na, futás!
Garami is elhúzta a csíkot.
– Hogy került ez hozzád?
Hallgattam, mint megannyi pusztá sír.
– Jaj, édes Istenem, hogy veled mindig csak a baj... te... Indián... – Zsuzsa néni az ablakhoz sétált. – Tudod, mitől van a jégvirág?
– A szoba párák levegője kicsapódik, és megfagy a hideg ablaküvegen.
– De miért ilyen szép?
Erre nem tudtam mit mondani. Megkérdeztem, tényleg lesz-e itt is Mikulás. Zsuzsa néni azt mondta, az még három hét.